

RETTELSESBLAD

Erstatter lovforslag af 28. oktober 2009 med tilhørende forelæggelsesnotat og lovbemærkninger

(Der er foretaget en præcisering af § 25, stk. 1, om Ombudsmandens lønforhold, og der er i lovbemærkningerne indføjet en oplysning om, at den pgl. bestemmelse ikke umiddelbart vil indebære nogen ændring af Ombudsmandens lønmæssige indplacering)

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx 20xx om Ombudsmanden for Inatsisartut.

(Formandskabet for Inatsisartut)

Forelæggelsesnotat

(Formanden for Inatsisartut)

1. behandling

På vegne af Formandskabet for Inatsisartut forelægges hermed Forslag til Inatsisartutlov om Ombudsmanden for Inatsisartut.

Den gældende landstingslov om Landstingets Ombudsmand er ikke blevet revideret siden dens vedtagelse for mere end 15 år siden.

I lyset af den mellemliggende udvikling og de indvundne erfaringer, forekommer en revision nu påkrævet.

I forhold til de gældende regelsæt om Landstingets Ombudsmand, indebærer lovforslaget især følgende ændringer:

- De to regelgrundlag for Ombudsmandens virksomhed (Landstingslov om Landstingets Ombudsmand og Almindelige bestemmelser for Ombudsmandens virksomhed) sammenskrives.
- Grønland har ved tiltrædelsen af den valgfri protokol af 18. december 2002 til FN-konventionen om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, forpligtet sig til at oprette en national forebyggende mekanisme. Frem for at etablere et helt nyt kontrolorgan foreslås denne opgave henlagt til Ombudsmanden, som i forvejen varetager opgaver af lignende karakter. En sådan løsning indebærer praktiske såvel som økonomiske fordele, og svarer i øvrigt til, hvad man har valgt at gøre i Danmark.

- Ombudsmandens adgang til at undersøge enhver institution eller virksomhed samt ethvert andet tjenested, der hører under Ombudsmandens virksomhed, formaliseres, og det præciseres, at Ombudsmanden under inspektion af institutioner m.v. kan foretage en vurdering af de forhold, som institutionens brugere er underlagt, ud fra almenmenneskelige og humanitære synspunkter.
- Ombudsmandens mulighed for at pålægge en myndighed at rejse disciplinærsag mod en ansat afskaffes (under hensyn til princippet om, at Ombudsmanden behandler klager over myndigheder, og ikke personer). Ombudsmanden vil dog fortsat kunne *henstille*, at der rejses disciplinærsag.
- Pligten til at orientere Inatsisartut og Naalakkersuisut, hvis Ombudsmanden finder, at der bør rejses sag i henhold til landstingsloven om landsstyremedlemmers ansvarlighed, afskaffes (jf. princippet om at Ombudsmandens undersøgelser primært rettes mod myndigheder frem for enkeltpersoner). Ombudsmanden vil dog fortsat kunne *henstille*, at der rejses sag i henhold til landstingsloven om landsstyremedlemmers ansvarlighed.
- Ombudsmanden må ikke uden samtykke fra Lovudvalget have hvern i offentlig eller private virksomheder, foretagender, institutioner eller foreninger. I forhold til den gældende ombudsmandslov indeholder den nye bestemmelse 2 ændringer: Det er ikke Inatsisartut, men Lovudvalget, der skal give samtykket, og bestemmelsen er udvidet til også at gælde hvern i foreninger.
- Ombudsmanden kan *henstille*, at der meddeles fri proces til prøvelse ved domstolene. Dette er en lovfæstelse af Ombudsmandens hidtidige praksis.
- Ombudsmanden kan afkræve myndigheder, der er omfattet af Ombudsmandens virksomhed, skriftlige udtalelser, f.eks. om myndighedens praksis eller retsopfattelse på et givent område. Dette er en lovfæstelse af Ombudsmandens hidtidige praksis.
- Sikring af Ombudsmandens uafhængighed af de myndigheder, som Ombudsmanden skal kontrollere: Såfremt Ombudsmanden rekvirerer ydelser eller bistand fra myndigheder, som er undergivet Ombudsmandens kontrol (f.eks. lønadministration, bogholderi, eller anvisning og administration af personaleboliger), indgår Ombudsmanden aftale med den pgl. myndighed om opgavens udførelse.
- Beskyttelse af Ombudsmandstitlen: Betegnelsen ”ombudsmand” må ikke benyttes af andre, med mindre andet bestemmes ved lov.
- Sagsøges Ombudsmanden i anledning af en afgørelse eller udtalelse, kan domstolene afvise sagen efter påstand fra Ombudsmanden.

- Ombudsmanden kan bestemme, at foreløbige udtalelser m.v., som Ombudsmanden afgiver i en egedriftsag, ikke er undergivet aktindsigt, før den myndighed, som er under undersøgelse, har haft lejlighed til at udtale sig.
- Det gøres til et ubetinget krav, at Ombudsmanden skal have bestået juridisk embedseksamen. Ændringen har ingen betydning for den nuværende Ombudsmand, som er uddannet jurist.
- Ombudsmanden lønnes som Generalsekretæren for Inatsisartut, dog med mulighed for, at Ombudsmanden efter omstændighederne kan tildeles et personligt tillæg. Ombudsmanden har ved til- og fratræden ret til frirejse og flyttegodtgørelse.

Lovforslaget har i perioden 8. september til 8. oktober 2009 været i høring, og de indkomne høringssvar har på enkelte punkter givet anledning til ændringer i forslaget. Der er ikke fra Ombudsmandens side rejst indvendinger mod lovforslaget i dets endelige affattelse.

Idet jeg henviser til den uddybende gennemgang i lovbemærkningerne, overlader jeg forslaget til Inatsisartut's velvillige behandling.